

Az újjászületés

Időpont: Húsvét utáni 4. vasárnap, 1952. május 11. [Helyszín: Győr ?]

Alapige: Jakab 1:16-21.

Ne tévelyegjetekek szeretett atyámfiai! Minden jó adomány és minden tökéletes ajándék felülről való, és a világosságok Atyjától száll alá, a kinél nincs változás, vagy változásnak árnyéka. Az ő akarata szülte minket az igazságnak ígéje által, hogy az ő teremtményeinek valami zsengeje legyünk. Azért, szeretett atyámfiai, legyen minden ember gyors a hallásra, késedelmes a szólásra, késedelmes a haragra. Mert ember haragja Isten igazságát nem munkálja. Elvetvén azért minden undokságot és a gonoszságnak sokaságát, szelídséggel fogadjátok a beoltott ígét, a mely megtarthatja a ti lelkeiteket.

A születés titok. Az emberi tudomány mindent megpróbált már, hogy megfejtse ezt a titkot. Az élet első megmozdulásától kezdve a teljes kifejlődésig figyelemmel tudja kísérni és meg tudja magyarázni az élet kialakulását, de a kezdet, a kiindulópont, az, hogy mi hozza létre az életet, megfoghatatlan titokként mered ma is eléje.

Nem csak a testi életnél van így. Ugyanez a helyzet a lelki életnél is. Az újjászületés is titok. Nikodémus is értetlenül állt meg előtte. /János 4./ Hogy miképpen tér meg egy ember, miképpen lesz Krisztus tanítványává, az megfigyelhető, leírható s megmagyarázható az első érzékelhető megnyilatkozástól kezdve, de a kezdet, a kiindulópont, az, hogy mi hozza létre az új életet, itt is megfoghatatlan titok a kutató emberi elme számára.

A hit e kinyilatkoztatás alapján avval felel erre a titokra, hogy a születés és az újjászületés is Isten teremtő munkája.

A mai ige az újjászületésről beszél, s a titkot három oldalról közelíti meg.

Az újjászületést

- 1./ Isten akarja,
- 2./ Az ige munkálja,
- 3./ Az ember befogadja.

1./ "Az Ő akarata szülte minket", mondja a 18. vers. Az újjászületést tehát Isten akarja.

A megtérés, hitre jutás, újjászületés tehát Isten munkája bennünk. Nem emberi produktum. Nem természetes fejlődési eredmény, nem mások nevelőmunkájának gyümölcse, nem úgy jön létre, hogy egy nagy elhatározással rászánom magam a Krisztus követésére, s ezt kemény akarattal,

összeszorított fogakkal, ha török, ha szakad, végre is hajtom. Én úgy, ahogy vagyok, a kárhozat gyermeke vagyok. Ezen magamtól változtatni nem tudok. Ahogyan a párduc nem változtathatja meg szőrének foltosságát, vagy a szerecsen bőrének feketeségét, úgy én is tehetetlen vagyok a tekintetben, hogy új életet kezdjek. Ahogyan képtelen vagyok önmagamat testileg életre hozni, ugyanúgy képtelen vagyok erre lelkileg is. Amint nem lehetek önmagam szülője, ugyanúgy nem lehetek önmagam újjászülője sem. Tragikus helyzet ez, melybe, ha Isten bele nem nyúl, belepusztulok.

Isten belenyúlása azonban adomány és ajándék. /17. v./ Mindkettő az adakozó szabad gesztusa. Nincs jogom hozzá. Ha megkapom, meg kell köszönnöm, ha nem kapom meg, nincs jogom követelni.

Ha így áll a helyzet, mondhatná valaki, akkor én nem vagyok felelősségre vonható azért, hogy olyan vagyok, amilyen. Lehetetlenségre senkit sem szabad kötelezni, s azt számon kérni sem lehet tőle. Azért, hogy én gonosz, hitetlen, bűnös szenvedélyek rabja vagyok, s nem térek meg, engem nem lehet felelőssé tenni. Végül is Isten a felelős azért, hogy ilyen vagyok. Miért nem szül újjá? Ez az a tévelygés, amely ellen az apostol a 16. versben harcol. A bűn nem Istentől van. Ami Tőle való, az mind jó és tökéletes ajándék. /17. v./ A bűn tőlem való. Azért én vagyok a felelős. Ha megmenekülök, az Isten munkája, ha elpusztulok, annak magam vagyok az oka.

Isten ugyanis meg akar menteni. Ő azt akarja, hogy minden ember üdvözüljön. /I. Tim. 2:4./ Nem szeretné, nem óhajtja, nem kívánja, hanem akarja. Hogy mennyire akarja, azt legmeggrázóbban mutatja a golgothai kereszt. Isten annyira akarja az én újjászületésemet, hogy egyszülött Fiát sem sajnálta érte halálra adni.

Istennek ezt az újjászülő akaratát bizonyítja az egyház léte is. Azért van egyház, azért vannak templomok, azért vannak papok, azért vannak vasárnapok, azért vannak istentiszteletek, mert Isten újjá akar szülni minket. Ez az Ő akarata hozott el ma is téged a templomba.

2./ Az Atya az újjászületést az ige által munkálja.

Az újjászületés, épp úgy, mint a születés, Isten teremtő munkája. Istennek pedig úgy tetszik, hogy a teremtést mindig az ige által végzi. A világ is az Ő "Legyen" szavára, tehát az ígére állott elő, a kis káté szerint engem is Ő teremtett minden teremtménnyel egyben, tehát engem is az Ő szava hívott létre, az új teremtésnek, az én újjászületésemnek is ez az útja. "Az Ő akarata szült minket az igazságnak ígéje által", mondja az apostol a 18. versben.

Istennek ez az újjáteremtő ígéje azonban nem valami titokzatos égi szózat, mely úgy zendül meg elromlott életem fölött, mint egykor a nagy kezdetben a chaos felett Isten világteremtő szózata. Ez az újjáteremtő ige, a kijelentett ige, a Biblia. Biblia nélkül nincs

újjászületés. Ez előtt lehet értetlenül megállnod, lehet kifogásolnod, de változtatni nem tudsz rajta. Ez az Isten által megszabott rendje az újjászületésnek. Próbálkozhatsz más, véleményed szerint finomabb és modernebb utakon megoldani a bűnök rabságából való kibontakozás kérdését, előre megmondhatom, hogy zsákutcába fogsz jutni.

Pedig van az Isten által megszabott rendben még egy nagyobb botránkozás is. Isten rendje szerint az újjászületést munkáló ige mindig hirdetett ige. Róma 10:14-17. szerint a hit hallásból van, s felteszi a kérdést: Mi módon hallanánk pedig prédikáló nélkül? Ez azt jelenti, hogy Isten rendje szerint nincs újjászületés prédikátor nélkül. A prédikátor pedig ember. Néha nagyon is ember. Húsból és vérből való, bűnökkel küszködő, s küzdelmeiben sokszor elbukó ember. Olyan, mint én. Épp úgy újjászületésre szorult, mint én. Hát ez bizony nagy botránkozás. De hát Istennek tetszett egyszülött Fiát is jászolba s pólyákba rejteni, s aki finomkodva fintorgatta volna orrát a betlehem-i istállóban, s fitymálgatta volna a szegény ember egyszerű pólyáit és visszafordult volna, mert véleménye szerint ily környezet nem méltó Isten Fiához, az nem találkozott volna Megváltójával.

Mered-e, tudod-e hinni, hogy a nyomorult emberi szavakba belealázkodott isteni ígérek újjászüelő ereje van?

3./ Mert nem mindenki tudja hinni. Róma 10:16. is azt mondja: Nem mindenkinek engedelmeskedtek az evangéliumnak. Mert Ezsaiás azt mondja: Uram! Kicsoda hitt a mi beszédünknek? Az embernek tehát az Isten által akart, az ige által munkált újjászületést be kell fogadnia. Erről beszél a kirendelt szakasz hátralevő része, a 19-21. vers.

Az ige sorsa az ember kezébe van letéve, mint ahogy az oltvány sorsa az ág, melybe beoltották. /21. v./ Jakab apostol nagyon gyakorlati módon beszél arról, hogy mi teszi tönkre bennünk az ige újjászüelő erejét.

Mindenekelőtt a rest fül. /19. v./ Mi igen gyorsak vagyunk annak meghallására, amit inkább el kellene ereszteni a fülünk mellett, s bedugjuk a fülünket, amikor olyanról van szó, ami pedig életbevágó lenne számunkra. Lelki nagyothallók vagyunk. A rosszat azonnal felfogjuk, a jót újra meg újra el kell ismételtetni előttünk. Amire a rossz pajtás bízta gyermekünket, azt gyorsan meghallja, de a jót hányszor el kell mondani a szülőknek gyermekeik előtt! Mi sem vagyunk különbek. Istennek hányszor el kell mondatnia újra meg újra újjászüelő igéjét, míg kegyeskedünk figyelni rá!

Tönkreteszi az ige újjászüelő erejét bennünk a gyors nyelv. Isten a nyelvet két fal mögé zárta be. Az egyik a fogsor, a másik az ajak. Mégis mily hamar eljár a nyelvünk! Az apostol itt nem csupán azokra a bűnökre gondol, melyeket levele 3. fejezetében fejt ki részletesen, mint a

nyelv bűneit. Gondol a keresztyén bizonyágtevés területén elkövetett bűnökre is. A hangos nyelv megzavarja s tönkreteszi bennünk az ige csendben újjászüelő munkáját.

Ellensége az újjászüelő igének a haragos szív is. /19-20. v./ Az újjászüetés, mint már említettük, Isten ajándéka, szabad kegyelmének ténykedése, kegyelmet pedig nem kap az, aki maga nem hajlandó kegyelmet gyakorolni. Aki haragot tart, azzal Isten is haragot tart.

Végül ellensége az újjászüelő igének a kívánságos szem /21. v./, mely betölti az ember szívét a bűn szerelmével, mindenféle undoksággal és gonoszsággal. Mint ahogy a dudva jobban nő, mint a jó vetés, s ezért elburjánozva elnyomja a jó magot, úgy teszi gyümölcstelenné a bűn szerelme is az újjászüelő igét.

Biztosan te is érzed, hogy változtatni kellene az életeden. Megpróbáltad. Nem sikerült. Tudod, hogy újonnan kellene születned. Hát most tudd meg, hogy nem kell bennragadnod a nyomorúságban! Isten újjá akar szülni. De neked is akarnod kell! Csak Isten cselekedheti meg, de Ő nem cselekszi meg nélküled. Fogadd szelídséggel e mai igét is, melyet Isten bele akar oltani a szívedbe, s az megtartja a te lelkedet! Ámen.